

શ્રી શિક્ષા - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

પ્રથમ વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૨

પ્રશ્ન પત્ર

જુલાઈ ૨૦૧૯

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની રખ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં.

પ્રશ્ન -૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

- ૧) ભોજનની આપણા મન ઉપર અને એના વ્હારાપર અસર થાય છે.
- ૨) વસ્તુના વિશેષધર્મને જ વિશેષોપયોગ અનેપણ કહેવાય છે.
- ૩) જે ક્રિયા અથવા નિયમોને અનુસરવાથી શ્રદ્ધારૂપ સમ્યક્દર્શનની વૃદ્ધિ થાય તે.....
- ૪)વાળા સ્થાનમાં રહેવાથી બાળકો કુસંગે ચઢીને ખોટા માર્ગે ચઢવાની સંભાવના હોય છે.
- ૫) બાહુબલિયે પ્રભુને પાંચ સાદ કર્યા તે ઉપરથી લોકમાંપોકરવાની રીત ચાલી.
- ૬) જૈનધ્વજમાં કેશરી રંગ છે જેપદ દર્શક છે.
- ૭) સહુ સાથેના મૈત્રી ના સંબંધોમાં આગ લગાડનાર ક્રોધ ને જીતવાની સાધના કરવી પડે છે.
- ૮) જીવનમાં શાંતિ અને પ્રસન્નતાનું સામ્રાજ્ય સ્થાપવું હોય તોનો ત્યાગ કરવો જેઘરે.
- ૯)ના અંતરમાંથી નિકળેલા નિસાસામાં લીલી વાડીને વેરાન વગડો બનાવવાની તાકાત છે.
- ૧૦) પૈસા મેળવવા માટે કરાતા દરેક પુરુષાર્થની સાથેની મર્યાદાને જોડવી અત્યંત આવશ્યક છે.
- ૧૧) જો.....માં હર્ષ હતો તો વિયોગમાં શોક થશે જ.
- ૧૨) જન્મ મરણનાં બધાજ દુઃખો અને દુર્ગતિઓનો અંત લાવવાનો ઉપાય છે.....નું જ્ઞાન.
- ૧૩) સર્વ જીવોનેબનાવવાની ભાવના જ્યારે ચરમસીમાએ પહોંચે ત્યારે પોતાના સુખ કરતાં બીજાના સુખનો વિચાર વધારે સતાવે છે.
- ૧૪) પુદ્ગલના સમુદયી પ્રગટ થયેલી આત્માની વિશેષ પ્રકારની જીવનશક્તિ તેકહેવાય છે.
- ૧૫) જ્યાં જ્ઞાની અને.....ના સત્સંગની જ સંભાવના ન હોય ત્યાં સેવા ક્યાંથી આવે?
- ૧૬) પગમાં જેમ કાંટો ખડકે એમ આપણને આપણુંડંખે અને પીડા આપે તો જ એમાંથી બહાર નિકળવાની પ્રવૃત્તિ થાય.
- ૧૭) પ્રભુના શાસનની સુરક્ષા માટે તેમજ ચતુર્વિધ શ્રી સંઘને મોક્ષમાર્ગની સાધનામાં સહાયક બનવા માટેની સ્થાપના થતી હોય છે.
- ૧૮)સર્વભક્ષી છે.
- ૧૯) જેની સંપત્તિ સાત ક્ષેત્રમાં વપરાતી નથી એની સંપત્તિ.....બરબાદ થઈ જાય છે.
- ૨૦) મહાપુરુષોના માર્ગને અનુસરવા જીવનમાં જે ગુણોની જરૂરીયાત છે એ ગુણોના નામે ઓળખાય છે.

પ્રશ્ન -૨ રોકજ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

- ૧) ઋષભદેવના દર્શનથી કોને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું?
- ૨) પિતાની ભક્તિ માટે કોણે લગ્ન ન કરવાની અને રાજા ન બનવાની પ્રતિજ્ઞા કરી હતી?
- ૩) મન, વચન અને કાયાથી ઉત્પન્ન થતી અસત્ પ્રવૃત્તિને રોકવી તેને શું કહેવાય?
- ૪) નમિ વિનમી ને કોણે પ્રસન્ન થઈ વિદ્યાઓ આપી?
- ૫) ઋષભદેવ પ્રભુના પ્રથમ ગણધર કોણ હતા?
- ૬) ઇચ્છાનિરોધ કર્યું તપ છે?
- ૭) થંડામાં ગરમ પાણી નાંખવાંથી શું થાય?
- ૮) પ્રભુ ઋષભદેવનું નિર્વાણ અવસર્પિણીના કયા આરા માં થયું?
- ૯) મનગમતા ઉપર રાગ અને અણગમતા ઉપર વ્દેષ કોણ ન કરે.
- ૧૦) પ્રણિપાત સૂત્રથી પૂજ્યોને શું સંબોધનથી વંદન કરાય છે?
- ૧૧) કયા જીવો કોઈ વસ્તુને છેદી ભેદી ન શકે પરંતુ સ્વંય અન્ય વસ્તુથી છેદાય ભેદાય તેમજ અગ્નિથી બાળી શકાય?
- ૧૨) કપ્પવર્ડિસિયા શું છે?
- ૧૩) ભગવાન મહાવીરસ્વામીના જીવને તીર્થંકર પદ સુધી પહોંચાડનાર કયો ગુણ હતો?
- ૧૪) પંચપરમેષ્ઠિના બહુમાનથી કયા દુઃખો નું નાશ થાય છે?
- ૧૫) સર્વ ગુણોનો નાશ કરનાર કષાય કયો?

પ્રશ્ન -૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) મત્વેણ ૨) અપજતા ૩) ધારયતિ ૪) અભિનિવેશ ૫) ઘણતણુ ૬) પલંકા ૭) નાસિકા ૮) જ્ઞાયતે ૯) અસન્નિ
- ૧૦) ખમાસમણો ૧૧) કમેણ ૧૨) અંકુર ૧૩) બુદ્ધીએ ૧૪) ચરન્તિ ૧૫) ઉવઓગો ૧૬) ઉખ્તમામગ ૧૭) આણ-પાણ
- ૧૮) સાહારણ ૧૯) જીયઠ્ઠાણ ૨૦) તાપયતિ

પ્રશ્ન - ૪ જોડકા જોડો (ફક્ત બી નો નંબર લખો.)

૧૦

એ	બી
૧ રાયપસેણી	૧ કપાય
૨ માન	૨ અંગ
૩ ભીષ્મ પિતામહ	૩ મદ
૪ અજુર્ણ	૪ પાલક
૫ સુકૃત	૫ ગાંગોય
૬ ઐશ્વર્ય	૬ બેઘન્દ્રિય
૭ અનંતકાય	૭ રોગોનું મૂળ
૮ ઇચળ	૮ ચિત્તેન્દ્રિય
૯ માખી	૯ અનુમોદના
૧૦ સમવાયાંગ	૧૦ ઉપાંગ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

- ૧) માર્ગાનુ સારીના ગુણો કેટલા?
- ૨) નમિ વિનમિ ને ધરણેન્દ્રે કેટલી મહાવિદ્યાર્થો આપી?
- ૩) સંજી પંચેન્દ્રિય ને કેટલા પ્રાણ?
- ૪) ઋષભદેવ પ્રભુની સાથે એક જ સમય માં કેટલા સિદ્ધ થયા?
- ૫) આંતરશત્રુ કેટલા?
- ૬) શીયલવ્રતની વાડ કેટલી?
- ૭) આચાર્ય ભગવંતના ગુણ કેટલા?
- ૮) ઉપયોગ ના પ્રકાર કેટલા?
- ૯) ઋષભદેવ પ્રભુનું આયુષ્ય કેટલું?
- ૧૦) ચારિત્રના પ્રકાર કેટલા?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

- ૧) જે ક્રિયા અથવા નિયમોને અનુસરવાથી સમ્યક્ તપની વૃદ્ધિ થાય તે વીર્યાચાર.
- ૨) જૈન ધર્મજનાં મધ્યમાં શ્વેત વર્ણ છે.
- ૩) ઉપાધ્યાય મહારાજ નાં ૨૭ ગુણો હોય છે.
- ૪) આપણા જીવનમાં ઉદ્ભવ વેશનો ત્યાગ કરી ઉચિત વેશનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ.
- ૫) બલીન્દ્રે પ્રભુની ઉપરની ડાબી દાઢા લીધી.
- ૬ ભરત મહારાજાએ ધર્મચક્ર તીર્થ પ્રવર્તયું.
- ૭) બેતાલીસ દોષ રહિત ગવેષી ગોચરી લેવી તે એષણ સમિતિ.
- ૮) અર્ણિકાચાર્ય પોતાની જન્મમાંથી પાણીમાં પડતા લોહીના ટીપાં જોઈને અસ્વસ્થ થઈ ગયા.
- ૯) સ્પર્શ અને દ્વારેન્દ્રિય સહિત જીવો બેઘન્દ્રિય છે.
- ૧૦) મન, વચન અને કાયાના આલંબનથી પ્રવર્તતું વીર્ય તે કરણવીર્ય.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના કથા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

- ૧) કેવળજ્ઞાનીને સમયે સમયે જ્ઞાનમાંથી દર્શન માં, અને દર્શનમાંથી જ્ઞાનમાં સાદિ અનંત પરિવર્તન ચાલે હોય છે.
- ૨) રાજન! કિલ્લાનાં પાયામાં નીતિથી મેળવેલી દસ સોનામોહોર નાખી દે. કામ થઈ જશે.
- ૩) આજે વિશ્વમાં પોતાના સ્વાર્થ ખાતર ઉડાઉ બનવાની વૃત્તિ જોવા મળે છે પણ મારી સંપત્તિ સહુની સમાધિ માટે થાવ એવી ઉદારતા વિરભારો પાસે જોવા મળે છે.
- ૪) જેવો સંગ તેવો રંગ એ ઉક્તિ મુજબ આપણું ઘર અયોગ્ય વાતાવરણમાં એટલે દુરાચારી અને ખરાબ સંસ્કારોવાળા મારણસો જ્યાં વસતા હોય એવા લતામાં ન હોય.
- ૫) પૂર્વવ્દારથી પ્રભુ સમવસરણમાં પ્રવેશ્યા. ચૈત્ય વૃક્ષને પ્રદક્ષિણા આપી સિંહાસન ઉપર બિરાજમાન થયા.
- ૬) ભડકીલા વરઘો.....ઉદ્ભવ વેશ..... શણગારનો અતિરેક આ બધું યુવાનોને ન આકર્ષે તો બીજું શું થાય?
- ૭) વધારે પડતા બટાટા, સુરણ, બીટ આદિના સેવનથી જ્ઞાનતંતુઓ જડ થતા જાય છે.
- ૮) કામવિજેતા બનવું હોય તો ખાવામાં, પીવામાં, રહેવામાં, વેશ અને વસ્ત્રભુષામાં સાદગી અપનાવવી જરૂરી છે.
- ૯) જીવ વિચાર જાણ્યા પછી પણ જીવનમાં જયણ ન આવે તો આપણું જ્ઞાન નિષ્ફળ થાય છે.
- ૧૦) નિંદા કરવાનો રસ અને ચટકો એવો છે કે જેથી નિંદા કરતી વખતે ભાન ગુમાવી આપણે ઉપકારી અને ગુણવાન મહાત્મા ઓની પણ નિંદા કરવામાં પીછેહટ કરતા નથી.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) ઓમ ૨) ઉચિતવ્યય ૩) સંગ તેવો રંગ ૪) પર્યાપ્તિ ૫) ધર્મચક્રતીર્થ

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com